

Omkostningerne kunne forudsæes at ville blive temmelig bethdelige. Spørgsmaalet er altsaa, om man virkelig faaer tilsvarende Fordele til de saaledes forøgede Omkostninger. De ærede Medlemmer kunde maafee sige, at det er noget ligegyldigt, om Bekostningerne blive større, da det ikke er Staten, men det sjællandske Jernbaneselskab, der skal gjøre disse Bekostninger. Men ikke at tale om, at man jo dog maa tage Noget i Betænkning, saaledes at tvinge det sjællandske Jernbaneselskab til at gaae ind paa Noget, som vil medføre større Bekostninger for det, og at man ikke kan bebreide Selskabet, at det ikke er meget tilhøieligt til at indlade sig paa et saadant dyrere Foretagende, maa det erindres, at der mellem det sjællandske Jernbaneselskab og Staten bestaaer et meget engt Forhold. Ikke blot skal Staten garantere 4 pCt. af Selskabets Actiecapital, hvilket for Tiden vel ingen Betydning har, men man kan ganske vist drive Selskabet til at gjøre saadanne nye Jernbaneanlæg, at denne Garanti kan faae Betydning for Staten; men dernæst kommer jeg atter og atter tilbage til, hvad der er et overordentlig væsentligt Punkt, nemlig at Staten er berettiget til at udløse det sjællandske Jernbaneselskab efter Forløbet af 14 Aar. Det er efter min Formening et ikke ringe Gode, som Staten har i denne Ret. Efter Bestemmelserne i Loven af 27de Februar 1852 er Staten berettiget til, 25 Aar efterat hele den sjællandske Jernbanetrækning blev tagen i Brug, at udløse det sjællandske Jernbaneselskab mod contant Betaling af Actiernes paalydende Beløb, paa engang eller efterhaanden; Staten kan med andre Ord udløse Selskabet efter Actiernes Paalydende, uden at Selskabet kan forlange den Priis for sine Actier, som de i Diebliffet ere værd i Forhold til den Indtægt, de have givet. Om ogsaa det sjællandske Jernbaneselskabs Actier havde givet 5, 6, 7, 8 eller flere Procent, vil Staten dog være berettiget til at indløse dem til pari. Det er en overordentlig stor Fordeel, som Staten derved har; men, naar Forholdet mellem Staten og det sjællandske Jernbaneselskab er af denne Bestaaelse, skal den bevilgende Myndighed være varjom med at drive Selskabet ind i Foretagender, som i meget høi Grad kunne for-

ringe Værdien af det eventuelle Activ, som Staten saaledes har. Det kan ikke være Staten ligegyldigt, om Selskabets Stilling i det Hele taget er god eller slet, thi det har, som sagt, en meget stor Værdi for Staten, at det sjællandske Jernbanenet er en rentabel Foretning.

Jeg for mit Vedkommende — og med denne Bemærkning skal jeg slutte — erkjender imidlertid, at det vilde være saare ønskeligt, om det lod sig gjøre at tage et vist Hensyn til Sjælland. Jeg veed meget vel, at Stevns Herred er et af de frugtbareste Herreder i Sjælland og vel i hele Danmark, og jeg anseer det for overmaade ønskeligt, om det lod sig gjøre uden usforholdsmæssigt store Udgifter at give den nye Bane en saadan Retning, at man, om man end ikke førte den heelt igjennem Stevns Herred, dog nærmede den saa meget dertil, at dette store og frugtbare Opland kunde faae Nytte deraf. Derfor har jeg tænkt mig, at man maafee kunde trække en Linie fra Borup — jeg har bestandigt talt om Borup som Udgangspunkt, fordi det forekommer mig, at dette Udgangspunkt i flere Henseender vil være helbigere end Ringsted — til Næstved med en lille Bøining mod Ost henimod Stevns. Jeg troer ikke, at Banen derved vilde blive forlænget i en saadan Grad, at de forøgede Udgifter jo vilde kunne opveies derved, at der bliver draget et større Opland i Stevns Herred til Jernbanen; med andre Ord: man kunde lade Banen faae et Sving fra Borup henimod Egnen om Rønnebe Kro, Bregentved, Gisselfeld og Thurebyholm; jeg troer, at Banen derved ikke vilde forlænges ret meget, men dens Opland forøges meget bethdeligt.

Rettelser i Adlers Foredrag.

Sp. 4360, Lin. 12 f. n.: „rigtigt og sandt“ l.: „urigtigt og usandt“

— 4364, Lin. 27 f. v.: „naturlige“ l.: „unaturlige“